32T ECON

2022

ECONOMICS

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

StudentSuvidha.com
downloaded from

PART–A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (i – vi) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 2 – 7 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 8 – 11 carry 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 12 carries 6 marks	6×1 = 6
	Total = 40

PART–B (খ - অংশ)

Q. No. 13 (i – vi) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. Nos. 14 – 19 carry 2 marks each	2×6 = 12
Q. Nos. 20 – 23 carry 4 marks each	4×4 = 16
Q. No. 24 carries 6 marks	6×1 = 6
	Total = 40

Total (PART A & B) : 40 + 40 = 80

Contd.

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

PART-A / ক-অংশ

1. *(i)* Define involuntary unemployment. 1

অনিচ্ছাকৃত নিবনুৱাৰ সংজ্ঞা লিখা।

(ii) What is effective demand ? 1

সক্রিয় চাহিদা কি?

(iii) What do you understand by depreciation of capital ? 1

মূলধনৰ ক্ষয়ক্ষতি বুলিলে কি বুজা?

(iv) GNP = GDP – ________. *(Fill in the blank)* 1

GNP = GDP – ________। *(খালী ঠাই পূৰ কৰা)*

(v) What is foreign exchange market ? 1

বৈদেশিক বিনিময় বজাৰ কি?

(vi) Which of the following transactions are included in the current account of Balance of Payment ? 1

পৰিশোধৰ সমতাৰ চলিত হিচাপত নিম্নলিখিত কোনকেইটা লেনদেন অন্তৰ্ভুক্ত হয়?

(a) Import and Export of goods

দ্ৰব্যৰ আমদানি আৰু ৰপ্তানি

(b) Import and Export of services

সেৱাৰ আমদানি আৰু ৰপ্তানি

StudentSuvidha.com
downloaded from
Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

(c) Unilateral transfer

একপক্ষীয় হস্তান্তৰ

(d) All of the above

ওপৰৰ সকলোবাৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Write the differences between GDP at market price and GDP at factor cost. 2

বজাৰ দৰত GDP আৰু উপাদান ব্যয়ত GDP-ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

OR/অথবা

Write *one* similarity and *one* difference between intermediate goods and capital goods. 1+1=2

মধ্যৱৰ্তী দ্ৰব্য আৰু মূলধনী দ্ৰব্যৰ *এটা* সাদৃশ্য আৰু *এটা* পাৰ্থক্য লিখা।

3. What do you understand by 'Paradox of Thrift'? 2

'সঞ্চয়ৰ বা মিতব্যয়িতাৰ সাঁথৰ' বুলিলে কি বুজা?

downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

OR/অথবা

What is aggregate supply ? Explain. 2

সামগ্ৰিক যোগান কি? বুজাই লিখা।

4. Write *two* differences between direct tax and indirect tax. 2

প্ৰত্যক্ষ কৰ আৰু পৰোক্ষ কৰৰ মাজৰ *দুটা* পাৰ্থক্য লিখা।

5. What are the components of high-powered money ? 2

উচ্চক্ষমতাসম্পন্ন মুদ্ৰাৰ উপাদানসমূহ কি কি?

OR/অথবা

Define Bank Rate and Cash Reserve Ratio. 1+1=2

বেংক হাৰ আৰু নগদ সংৰক্ষণ অনুপাতৰ সংজ্ঞা লিখা।

6. Write *two* differences between Balance of Payment and Balance of Trade. 2

পৰিশোধৰ সমতা আৰু বাণিজ্যৰ সমতাৰ মাজৰ *দুটা* পাৰ্থক্য লিখা।

7. Write in brief the ideas of fixed exchange rate and flexible exchange rate. 2

স্থিৰ বিনিময় হাৰ আৰু পৰিৱৰ্তনশীল বিনিময় হাৰ-ৰ ধাৰণা দুটা চমুকৈ লিখা।

StudentSuvidha.com
downloaded from
Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

8. What is investment multiplier ? If a new investment of Rs. 300 crore increases National Income by Rs. 1200 crore, calculate the value of investment multiplier. In this case, what will be the value of MPC ?

1+1+2=4

বিনিয়োগ গুণক কি? যদিহে 300 কোটি টকাৰ নতুন বিনিয়োগে জাতীয় আয় 1200 কোটি টকা বৃদ্ধি কৰে, তেন্তে বিনিয়োগ গুণকৰ মান গণনা কৰা। এইক্ষেত্ৰত, MPC-ৰ মান কিমান হ'ব?

OR/অথবা

Briefly discuss the components of aggregate demand. 4

সামগ্ৰিক চাহিদাৰ উপাদানসমূহ সংক্ষেপে আলোচনা কৰা।

9. Write differences between the following concepts : *(any two)* 2+2=4

নিম্নলিখিত ধাৰণাসমূহৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা : ***(যিকোনো দুটাৰ)***

(i) Autonomous investment and Induced investment.

স্বতন্ত্ৰ বিনিয়োগ আৰু অভিপ্ৰেত বিনিয়োগ।

(ii) Ex-ante consumption and Ex-post consumption.

প্ৰত্যাশিত উপভোগ আৰু শেহান্ত উপভোগ।

downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

(iii) Marginal propensity to consume and Marginal propensity to save.

প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতা আৰু প্ৰান্তিক সঞ্চয় প্ৰৱণতা।

(iv) Marginal propensity to consume and Average propensity to consume.

প্ৰান্তিক উপভোগ প্ৰৱণতা আৰু গড় উপভোগ প্ৰৱণতা।

10. Discuss *four* main functions of Central Bank. 4

কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ *চাৰিটা* মুখ্য কাৰ্য্য আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Explain how commercial banks create credit. 4

বাণিজ্যিক বেংকে কেনেদৰে ঋণ সৃষ্টি কৰে ব্যাখ্যা কৰা।

11. Discuss the components of Government Budget. 4

চৰকাৰী বাজেটৰ উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

OR/অথবা

Define the following : 1+1+1+1=4

তলত দিয়াসমূহৰ সংজ্ঞা লিখা :

(i) Fiscal Deficit

ৰাজকোষীয় ঘাটি

(ii) Primary Deficit

প্ৰাথমিক ঘাটি

(iii) Planned government expenditure

পৰিকল্পিত চৰকাৰী ব্যয়

(iv) Non-planned government expenditure.

পৰিকল্পনা-বহির্ভূত চৰকাৰী ব্যয়।

downloaded from StudentSuvidha.com

12. Explain how GDP is calculated using Income method. 6

আয় পদ্ধতিৰ সহায়ত কেনেদৰে GDP গণনা কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা।

OR/অথবা

Discuss the reasons why GDP can't be used as an index of country's welfare. 6

GDP ক দেশ এখনৰ কল্যাণৰ সূচক ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

PART–B / খ-অংশ

13. (i) Define sustainable development. 1

বহনক্ষম উন্নয়নৰ সংজ্ঞা লিখা।

(ii) During British rule, decay of Indian handicrafts was caused by — 1

ব্রিটিছ শাসনকালত ভাৰতৰ হস্তশিল্পৰ পতনৰ কাৰণ আছিল —

(a) Discriminatory tariff policy of the British Government

ব্রিটিছ চৰকাৰৰ বিভেদমূলক শুল্ক নীতি

(b) Competition from machine-made products

যন্ত্র-নির্মিত দ্রব্যৰ পৰা সন্মুখীন হোৱা প্রতিযোগিতা

(c) Change in patterns of demand

চাহিদাৰ ধৰণৰ পৰিৱৰ্তন

(d) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(iii) In which year the NITI Aayog was formed ? 1

নিতি (NITI) আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

Downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

(iv) What is the difference between 'Labour Force' and 'Work Force'? 1

'শ্ৰমশক্তি' আৰু 'কৰ্মশক্তি'ৰ মাজৰ পাৰ্থক্যটো কি?

(v) Mention *one* similarity of the economic policies adopted by India and Pakistan. 1

ভাৰত আৰু পাকিস্তানে গ্ৰহণ কৰা অৰ্থনৈতিক নীতিৰ *এটা* সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।

(vi) The 'Great Leap Forward' campaign in China focused on — 1

চীনৰ 'সন্মুখলৈ বৃহৎ জাপ (Great Leap Forward)' অভিযানৰ মূখ্য গুৰুত্ব আছিল —

(a) Privatisation

ব্যক্তিগতকৰণ

(b) Widespread industrialisation

উদ্যোগীকৰণৰ সম্প্ৰসাৰণ

(c) Development of services sector

সেৱা খণ্ডৰ বিকাশ

(d) Economic reform

অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

StudentSuvidha.com downloaded from
Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

14. Mention *two* major industrial sector reforms in the Indian economy under the policy of liberalisation. 2

উদাৰীকৰণ নীতি অনুসৰি ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ উদ্যোগ খণ্ডত গ্ৰহণ কৰা *দুটা* গুৰুত্বপূৰ্ণ সংস্কাৰ উল্লেখ কৰা।

OR/*অথবা*

Write about *two* positive effects of LPG policies in the Indian economy. 2

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত LPG নীতিৰ *দুটা* ধনাত্মক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে লিখা।

15. Write *two* merits of GST. 2

GST-ৰ *দুটা* সুবিধা লিখা।

downloaded from
StudentSuvidha.com

OR/*অথবা*

What is demonetisation ? Mention *one* positive effect of demonetisation in the Indian economy. 2

বিমুদ্ৰাকৰণ কি? ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত বিমুদ্ৰাকৰণৰ *এটা* ধনাত্মক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

16. What is structural composition of an economy ? As on 2021, which sector contributed highest to the GDP of India ? 1+1=2

অৰ্থনীতিৰ খণ্ডভিত্তিক গাঁথনি কি? 2021 চনত কোনটো খণ্ডই ভাৰতৰ GDP লৈ সৰ্বাধিক বৰঙণি যোগাইছে?

OR/অথবা

Write *two* characteristics of small-scale industries. 2

ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ *দুটা* বৈশিষ্ট্য লিখা।

17. Write *two* differences between economic infrastructure and social infrastructure. 2

অৰ্থনৈতিক আন্তঃগাঁথনি আৰু সামাজিক আন্তঃগাঁথনিৰ *দুটা* পাৰ্থক্য লিখা।

OR/অথবা

Write about *two* problems faced by the power sector in India. 2

ভাৰতৰ শক্তি খণ্ডই সন্মুখীন হোৱা *দুটা* সমস্যাৰ বিষয়ে লিখা।

downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

18. Write *any two* measures undertaken by the Government of India to improve agricultural marketing. 2

কৃষি বজাৰ ব্যৱস্থাৰ উন্নয়নৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা *যিকোনো দুটা* পদক্ষেপ লিখা।

OR/অথবা

What do you understand by diversification of agriculture ? 2

কৃষিৰ বৈচিত্ৰ্যকৰণ বুলিলে কি বুজা?

19. What are the *three* main approaches undertaken by Government of India to alleviate poverty ? 2

দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা মূল নীতি *তিনিটা* কি কি?

OR/অথবা

Write a short note on MGNREGA. 2

MGNREGA-ৰ বিষয়ে চমুকৈ এটা টোকা লিখা।

downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

20. Discuss the goals of planning in India. 4

ভাৰতবৰ্ষৰ পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Briefly discuss *two* positive and *two* negative impacts of Green Revolution. 2+2=4

সেউজ বিপ্লৱৰ *দুটা* ধনাত্মক আৰু *দুটা* ঋণাত্মক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

21. Write a comparative note on the demographic indicators for India, China and Pakistan. 4

জনসাংখ্যিক গাঁথনিৰ নিৰ্দেশকসমূহৰ ভিত্তিত ভাৰত, চীন আৰু পাকিস্তানৰ এটি তুলনামূলক টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

OR/অথবা

(i) Write *two* reasons for rapid economic development in China. 2

চীনৰ দ্ৰুত অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ *দুটা* কাৰণ লিখা।

downloaded from StudentSuvidha.com

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

(ii) Write *two* reasons for slow economic growth in Pakistan. 2

পাকিস্তানৰ মন্থৰ অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ *দুটা* কাৰণ লিখা।

22. Write about different types of unemployment. 4

নিবনুৱাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

23. Is economic growth, a cause of environmental degradation ? Justify your answer. 4

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱাৰ এটা কাৰণ নেকি? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তিযুক্ততা আগবঢ়োৱা।

downloaded from StudentSuvidha.com

OR/অথবা

(i) Write *two* causes of global warming. 2

গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ *দুটা* কাৰণ লিখা।

(ii) Suggest *two* measures for attaining sustainable development in India. 2

ভাৰতবৰ্ষত বহনক্ষম উন্নয়ন প্ৰাপ্তিৰ বাবে *দুটা* পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com

24. What is organic farming ? Discuss its merits and demerits. 1+5=6

জৈৱিক কৃষি কি? ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

What is Human Capital ? Discuss the sources of human capital formation. 1+5=6

মানৱ মূলধন কি? মানৱ মূলধন গঠনৰ উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।

downloaded from StudentSuvidha.com

———×———

Download all NOTES and PAPERS at StudentSuvidha.com